

Kommunale retningslinjer for motorferdselsaker Senja kommune

Innhold

Innledning.....	2
Generell del.....	2
Om lovverket	2
Veiledning og retningslinjer	3
Søknadsrutiner	3
Krav til søknad.....	3
Retningslinjer for saksbehandling i Senja kommune	4
Forskriftens §5 a)-f) Kun snøskuter:.....	4
Forskriftens § 5a. Kun utmarksnæring:	6
Forskriftens §6 (Unntakstilfelle) - Alle kjøretøyer unntatt vann- og luftfartøy	6
Lovens § 6 – Vann- og luftfartøy	7

Innledning

Målet med kommunale retningslinjer for motorferdsel i utmark og vassdrag er å synliggjøre Senja kommunes praksis innenfor gjeldende regelverk for motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, krav til søknaden og saksbehandlingen.

Videre er det et mål om at denne informasjonen skal redusere unødvendig og ulovlig motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, samt å gi en mer effektiv saksbehandling gjennom:

- Hva det kan gis dispensasjon til
- Hva det ikke kan gis dispensasjon til
- Krav til søknad
- Tidsfrister for søknad

Spør gjerne saksbehandler om hjelp på forhånd av en søknad hvis dere er i tvil om bestemmelser for deres kjøreformål.

Veiledningen tar for seg deler av:

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) LOV-1977-06-10-82
- Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag FOR-1988-05-15-356
- Rundskriv T-1/69 Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr.82
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Generell del

Om lovverket

Formålet med motorferdselloven er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivsel. Av lovens forarbeider fremgår det at begrepet "naturmiljø" skal forstås i videste betydning. Det omfatter både naturlandskap med mark, planteliv og dyreliv og andre miljøverdier

som ren luft, rent vann, landskap, stillhet og ro. Formuleringen "fremme trivselen" innebærer at loven også tar sikte på å tilgodese rekreasjonsverdier, friluftsliv og naturopplevelser.

Hovedregelen er at motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag ikke er tillatt, loven tar imidlertid ikke sikte på å hindre nødvendig ferdsel til anerkjente nytteformål. Det er den unødvendige og fornøylespregede ferdselen som reguleres.

Reglene for motorferdsel på snødekt mark er mindre strenge enn for barmark. Det er fordi kjøring på snø gir mindre varige skader på terreng og vegetasjon. Det meste av nødvendig transport i utmark skal i hovedsak gjennomføres på snødekt mark. Dette hensynet tilligger også transport med direkte hjemmel i lov.

Enkelte kjøreformål er direkte hjemlet i loven, dette innebærer at det ikke er nødvendig å innhente tillatelse fra kommunen før kjøringen tar til, vedkommende må likevel innhente grunneiertyllatelse fra berørte grunneiere og overholde den generelle aktsomhetsplikten (se naturmangfoldloven § 6).

Statskog har gitt generell tillatelse på sine eiendommer hvis kommunen innvilger dispensasjon, det er derfor ikke nødvendig å innhente tillatelse fra dem.

Andre anerkjente nytteformål er søknadspliktige og må behandles av kommunen.

All motorferdsel i utmark og vassdrag krever grunneiertillatelse før kjøringen kan start. Grunneier har full rett til å nekte all kjøring på egen eiendom.

Nasjonalparker, naturreservater og landskapsvernområder har som regel egne forskrifter som krever egen dispensasjon for motorisertferdsel innenfor verneområdene.

Veiledning og retningslinjer

Aktuelle nettsteder for spørsmål og info om lovverket:

<https://www.miljodirektoratet.no/for-private/regler-for-motorferdsel-i-utmark/>

<https://www.fylkesmannen.no/troms-finnmark/miljo-klima/motorferdsel/motorferdsel-presiseringer/>

Søknadsrutiner

Det må søkes i god tid før planlagt kjøring (det kan kreves inntil 3 uker før behandling og svar på søknad). Søknader skal leveres enten elektronisk via kommunens hjemmeside eller på kommunens papirsøknadsskjema.

Søknader som ikke oppfyller vilkårene i forskriftens § 5 må behandles videre etter § 6 i lov eller forskrift, dette medfører lengre behandlingstid da disse må behandles i utvalg for samfunnsutvikling.

Søknader etter forskriftens eller lovens § 6 må sendes inn i ekstra god tid før eventuell kjøring da disse sakene kun behandles på fastsatte møtedatoer i Utvalg for samfunnsutvikling, senest 4 uker før aktuell møtedato. Møtedatoer kunngjøres på kommunens hjemmeside under møteplaner det aktuelle året.

Krav til søknad

Det søkes fortrinnsvis om et transportformål for hver søknad.

Søknad skal inneholde følgende opplysninger:

- Navn, fullstendig adresse på søker eller den dispensasjonen skal gjelde og kontaktopplysninger (telefon nummer og/eller e-postadresse)
- Navn på førere
- Transportformål
 - For søknad om transport av bagasje og utstyr til egen hytte skal det opplyses hvem som er hytteeier. Som hytteeier regnes den/de som er hjemmelshaver på den enkelte hytte (den/de som hytta er tinglyst på).
 - Hytteeiers opp og nedadgående slekt samt voksne svigerbarn kan føres opp som førere på dispensasjon, hytteeiers slektsforhold på ekstra førere må oppgis.
- Startpunkt og endepunkt for kjøringen skal navngis
- Tidsrom/tidspunkt for kjøringen
- Dato og underskrift (kun på papirskjema)

Søknaden skal vedlegges

- Kart med inntegnet kjøretrase
- Legeerklæring når formålet med transporten er transport av varig funksjonshemmet (§5b) eller eldre med særlig behov (§6). Kommunens legeerklæringsskjema skal benyttes. Legeerklæringen må være signert og stemplet av lege.

- For hogst på andres eiendom: Hogstillatelse fra grunneier med kart over skravert hogstområde og kjøretrase.
- For nasjonalpark/naturreservat/landskapsvernområder: Dispensasjon fra verneforskriften
- Næringsoppgave der dette kreves (søknader etter forskriftens §5a), §5d og 5a.).

Ufullstendige søknader kan returneres.

Retningslinjer for saksbehandling i Senja kommune

Kommunen må vurdere om vilkårene for den omsøkte transporten er oppfylt i henhold til motorferdselloverket og kommunale retningslinjer for behandling av søknader om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

Videre skal saken vurderes etter naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8-12.

Det skal legges vekt på naturmangfold, viktige og svært viktige friluftslivsområder, minimums- og særverdiområder for reindriften samt hensynet til støyfølsom bebyggelse.

For å innhente kunnskapsgrunnlaget skal www.kilden.nibio.no benyttes.

Transporttrase og vilkår skal justeres i hver enkelt sak for å ivareta de overnevnte punktene.

Forskriftens §5 a)-f) Kun snøskuter:

Forskrift § 5 omfatter dispensasjonsbestemmelser som bare gjelder for bruk av **snøskuter**, og etter skriftlig søknad kan kommunestyret eller organ som er delegert slik myndighet gi tillatelse. Dispensasjoner etter forskrift § 5 er delegert til kommunal tjenestemann i Senja kommune, det vil si at søknaden ikke trenger å behandles i Utvalg for samfunnsutvikling.

Etter skriftlig søknad kan kommunen gi tillatelse til bruk av snøskuter for:

- **§ 5 a) fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg:** transport mellom bilveg og hytte, tilsyn med privat hytte etter eiers oppdrag, transport for massemedia på reportasjeoppdrag, transport av funksjonshemmede, transport av ved eller transport etter dispensasjon i medhold av demme forskrifts § 6.
 - Det kan innvilges et mindre antall private leiekjøringsordninger for å dekke transportbehovet til hytteeiere og andre som av en annen grunn ikke har anledning til å utføre transporten selv. Det kan bare innvilges til fastboende som kan gjøre det i ervervsøyemed som har snøscooter i næring.
- **Vilkår:**
 - Det skal føres kjørebok
- **§ 5 b) funksjonshemmede**
 - Personer som etter legens vurdering har en livsvarig funksjonshemning som ikke er knytte til høy alder, og som etter legens vurdering kan gå mindre enn 2 km til fots/på ski, skal anses å ha så nedsatt forflytningsevne at dispensasjon etter forskriftens §5b) bør innvilges dersom øvrig saksbehandling viser at dette er tilrådelig. Personer som etter legens vurdering kan gå lengre enn 2 km til fots/på ski vurderes til å ikke ha tilstrekkelig nedsatt forflytningsevne til å kunne regnes som funksjonshemmet etter motorferdsellovens bestemmelser.
 - Dispensasjoner skal begrenses til to turmål/område per søker.

- Det kan innvilges dispensasjon til spesielle formål som f.eks. isfiske på bestemte vann i nærheten av «trafikkert» område eller hytte/bopel. Det skal ikke gis tillatelser ut fra generelt grunnlag som «turkjøring».
- Det skal ikke gis tillatelse til transport av funksjonshemmet til områder langt til fjells eller til områder det ellers normalt ikke blir gitt tillatelse.
- Transport til egen hytte bør innvilges
- Dispensasjon kan/bør innvilges fra søkers bopel/hytte dersom øvrig saksbehandling viser at dette er tilrådelig.
- Eventuelle ledsagere må søke dispensasjon etter forskriftens § 6. Det må framgå av legeerklæringen at ledsager er nødvendig.

Vilkår:

- Kan innvilges for inntil **5 år** av gangen.
- Det kan innvilges inntil **10 turer/lår** for kjøring utover transport til egen hytte.
- Transport til egen hytte skal ikke begrenses i antall turer.

- **§ 5 c) eier av hytte for transport av bagasje og utstyr**

- Dispensasjoner for transport av utstyr og bagasje til hytte som ikke ligger ved brøytet vei innvilges dersom øvrig saksbehandling viser at dette er tilrådelig
- Dispensasjoner for transport av utstyr og bagasje til hytte kan/bør innvilges fra søkers bopel der dette etter en totalvurdering belaster klima og miljø minst.
- Det skal kun gis dispensasjon til hytteeier og dennes familie (hytteiers ektefelle eller partner, foreldre, besteforeldre, barn og barnebarn og svigerbarn) for frakt av bagasje og utstyr til egen hytte. § 5 c) kan og gis til leier av hytte. Det gjelder kun utleie på åremål, og gis kun til leietager oppgitt i kontrakt. Tillatelse til transport etter § 5 c) gis ikke til leid hytte for sesong eller helg.
- Hytte leid på åremål betraktes som egen hytte.
- Det skal være samsvar mellom vilkår gitt i dispensasjonen og det faktiske transportbehovet. Det vil si at transportbehovet skal være reelt og ikke dreie seg om persontransport.
- I områder hvor det gis flere tillatelser skal det tilstrebes transport etter en hovedtrasé.

Vilkår:

- Kan innvilges for inntil **5 år** av gangen.

- **§ 5 d) kjøring i utmarksnæring for fastboende**

- Bestemmelsen skal kun benyttes i forbindelse med drift av utleiehytter i fjellet
- Dispensasjon skal kun gis til eier av utleiehytter.
- Dispensasjonen kan brukes i forbindelse med frakt av overnattingsgjester, bagasje og utstyr til selve driften av hyttene.
- Det åpnes for at eier av utleiehytter kan kjøpe denne tjenesten, men det må dokumenteres at dette er kontraktfestet eller at det er etablert et ansettelsesforhold.

- **§ 5 e) transport av ved utover det som følger av denne forskrift §3**

Bestemmelsen skal brukes i forbindelse med transport av ved hogd på annen eiendom eller transport av ved fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel. Kjøretrase skal være korteste mulige strekning fra vedteig og til bopel eller brøytet

veg. Tillatelse til transport fra vedteiger langt fra bruksområde, eller vei som passerer nærmere liggende vedteiger innvilges ikke.

Vilkår:

- Kan innvilges for inntil **5 år** av gangen.

- **§ 5 f) gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner**
Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner som har som hovedmål å hjelpe andre mennesker, for eksempel. Røde Kors, LHL, pensjonistforeninger og lignende. Tillatelse kan ikke gis til idrettslag, snøscooterklubber og lignende medlemsorganisasjoner og heller ikke til mer løselig organiserte lag, grupper eller til familier.

Hvis det finnes fastboende som i ervervsmessig øyemed kan ta på seg den omsøkte kjøringen skal søkere henvises til disse.

Forskriftens § 5a. Kun utmarksnæring:

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.:

- Kjøring etter denne paragraf på barmark skal kun gis for transport langs traktorvei.
- Det skal framlegges næringsoppgave ved søknad om dispensasjon som dokumenterer en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder for er momspiktig. Transport av utstyr for drift av slike hytter skal så langt det lar seg gjøre fraktes inn på vinterføre.

Vilkår:

- Første gangs tillatelse kan gis for inntil 2 år.
- Dersom den næringsdrivende etter utløpet av prøveperioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspiktig, kan tillatelsen forlenges med 4 år av gangen.

Forskriftens §6 (Unntakstilfelle) - Alle kjøretøyer unntatt vann- og luftfartøy

Forskriftens § 6 er en unntaksparagraf som kan benyttes der det ikke finnes hjemmel i forskriftens § 2, 3, 4 eller 5. Denne paragrafen gjelder for alle kjøretøyer unntatt motorfartøy og luftfartøy.

- Det skal kun gis tillatelse ved unntakstilfeller der det ikke finnes hjemmel i annen paragraf. Eksempler kan være; oppsetting og vedlikeholdt av toppturposter om vinteren, transport av funksjonshemmede på barmark, transport av eldre med særlig behov, Akutt vedlikeholdsbehov bygninger langt fra vei osv.
- Bestemmelsen skal vurderes strengere på barmark enn på vinterføre. Transport av funksjonshemmede og eldre på barmark bør kun gis etter godt etablerte traktorveier.

- Dispensasjon for barmarkskjøring for transport av byggemateriale skal bare gis helt unntaksvis og kun etter traktorveier. Slik transport skal i hovedsak henvises til transport på vinterføre, alternativt bruk av helikopter.
- Hvis det finnes fastboende som i ervervsmessig øyemed kan ta på seg den omsøkte kjøringen skal søkere henvises til disse.
- Dispensasjon for preparering av skiløyper innvilges ikke til privatpersoner, men kan innvilges til lag og foreninger.

Vilkår:

- For at kommunen skal kunne tillate transport etter § 6 i forskriften må alle følgende vilkår være oppfylt:
 - Søker må påvise et særlig behov
 - Behovet må ikke kunne knyttes til turkjøring
 - Behovet må ikke kunne dekkes på annen måte
 - Behovet må vurderes opp mot mulig skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdsel til et minimum.
- Det skal settes vilkår for transportperiode og antall turer.

Lovens § 6 – Vann- og luftfartøy

Transport med luft- og motorfartøy som krever tillatelse fra kommunen må behandles i politisk møte etter motorferdsellovens §6.

- Det kan etter skriftlig søknad gis tidsbegrenset dispensasjon i forbindelse med:
 - nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi, eller i regi av lag og foreninger,
 - transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser,
 - befordring av eldre og funksjonshemmede,
 - andre formål som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke dekkes på annen måte.

Vilkår:

- Det skal settes vilkår for transportperiode og antall turer